

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼Đ¼

KIŐLİK EKİM
BEZELYE TESCİL RAPORU

Doğu Akdeniz 1
Doğu Akdeniz 2

ANKARA - 2020

DOĞU AKDENİZ 1 VE DOĞU AKDENİZ 2 KIŞLIK EKİM BEZELYE ÇEŞİT ADAYI TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ tarafından geliştirilen Doğu Akdeniz 1 ve Doğu Akdeniz 2 isimli çeşit adayları 2017, 2018 ve 2019 yıllarında aşağıda belirtilen lokasyonlarda Tarımsal Değerleri ¼lçme (TD¼) denemelerine alınmıştır. Denemelerde hen¼z tescil edilmiş kişlik ekim yemeklik tane bezelye çeşidi olmadığı için daha ¼nce taze bezelye olarak tescil edilen Jof, Carina ve Bolero isimli çeşitler standart olarak kullanılmıştır. Bu denemelerin sonucunda verim, fenolojik g¼zlemler ve teknolojik değerleri ile ilgili veriler de dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmış ve karar aşamasına gelinmiştir.

Denemeler 2017 yılında Diyarbakır, şanlıurfa, Kahramanmaraş ve Adana lokasyonlarında kurulmuştur. TD¼ denemelerinde 2017 yılında hiçbir lokasyondan sağlıklı sonuç alınmamıştır. 2018 ve 2019 yıllarında ise Adana Balcalı, Adana Doğankent, Adana Hacıali, Manisa ve İzmir lokasyonlarında TD¼ denemeleri yapılmıştır. 2018 yılında Manisa ve 2019 yılında İzmir lokasyonlarında sağlıklı sonuç alınmamıştır.

TD¼ denemeleri ile birlikte Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri Ankara / Yenikent ile Manisa / Beydere'de yapılmış ve UPOV prensipleri dikkate alınarak her bir karakter için en uygun d¼nemde g¼zlemler yapılmıştır. FYD testleri sonucu, aday çeşit ile ilgili ¼zellik belgesi d¼zenlenmiřtir.

TD¼ Denemelerinden her yıl elde edilen verilerle varyans analizi, 2 yıllık verilerle de stabilite analizi yapılmış bu değerler grafiklerle desteklenmiştir.

Teknolojik analizler Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ Kalite Değerlendirme ve Gıda B¼l¼m¼nde yapılmıştır.

Doğu Akdeniz 1; çeşit adayı 2 yıllık Tarımsal Değerleri ¼lçme Denemeleri sonucunda 224,9 kg/da ortalama verimle standart çeşitler ortalamasının (231,2 kg/da) altında verim değerleri g¼stermiřtir. Çeşit adayının bitki boyu 70-127 cm, ilk bakla y¼ksekliđi 21-53 cm ve 100 tane ağırlığı 16,8-20,3 g arasındadır.

Çeşit adayının teknolojik analiz değerleri; pişme s¼resi ortalama 40-46 dakika, su alma kapasitesi 0,19-0,20 g/tane, su alma indeksi %0,91-1,05 şişme indeksi %2,13-2,31 arasında değerlişmektedir.

Doğu Akdeniz 2; çeşit adayı 2 yıllık Tarımsal Değerleri ¼lçme Denemeleri sonucunda 223,9 kg/da ortalama verimle standart çeşitler ortalamasının (231,2 kg/da) altında verim değerleri g¼stermiřtir. Çeşit adayının bitki boyu 46-84 cm, ilk bakla y¼ksekliđi 12-37 cm ve 100 tane ağırlığı 14,0-18,6 g arasındadır.

Çeşit adayının teknolojik analiz değerleri; pişme s¼resi ortalama 50-54 dakika, su alma kapasitesi 0,25 g/tane, su alma indeksi %1,26-1,49 şişme indeksi %2,41-2,73 arasında değerlişmektedir.

27.04.2020 tarihinde yapılan Yemeklik Tane Baklagiller Tescil Komitesi' nde Doğu Akdeniz 1 isimli bezelye çeşidi Irmak, Doğu Akdeniz 2 isimli bezelye çeşidi Deren ismi ile tescil edilmiştir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez M¼d¼rl¼đ¼**

Çizelge 1. 2018 Yılı Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Adana (Balcalı)	Adana (Doğankent)	Adana (Haciali)	İzmir	Ortalama
1-Jof	219,8 b	248,8	144,6	267,5	220,2
2-Carina	260,6 a	286,6	173,9	245,8	241,7
3-Bolero	272,9 a	282,6	174,3	274,3	251,0
4-Doğu Akdeniz 1	212,6 b	286,0	161,9	221,5	220,5
5-Doğu Akdeniz 2	235,0 ab	267,6	138,6	261,2	225,6
F	*	ÖD	ÖD	ÖD	ÖD
CV (%)	10,7	16,6	15,1	19,4	16,3
LSD	39,5				

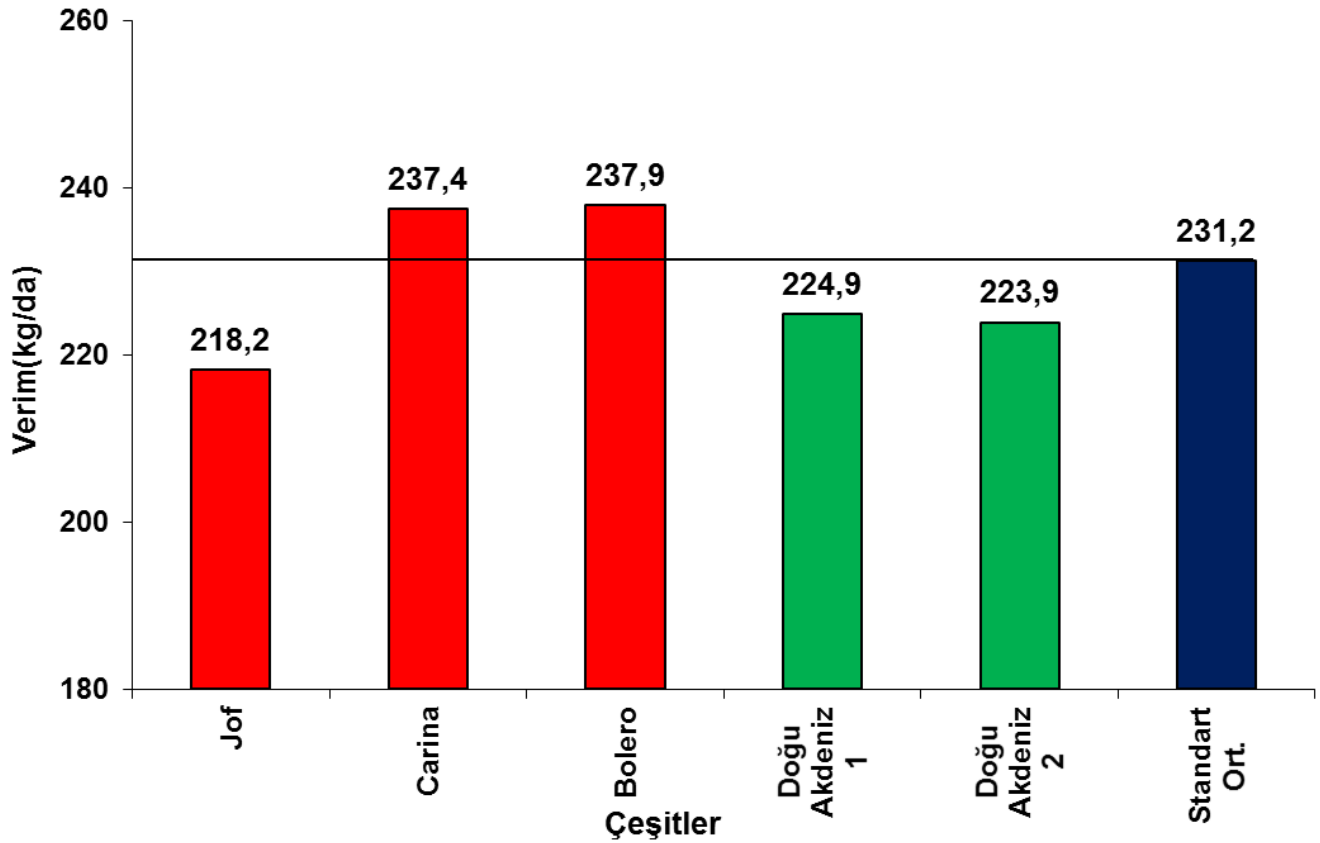
Çizelge 2. 2019 Yılı Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Sonuçları(kg/da)

Çeşitler	Adana (Balcalı)	Adana (Doğankent)	Adana (Haciali)	Manisa	Ortalama
1-Jof	124,6 b	274,1	135,1	331,5	216,3
2-Carina	135,1 b	283,0	151,1	363,0	233,0
3-Bolero	127,0 b	272,9	127,0	372,0	224,7
4-Doğu Akdeniz 1	157,9 a	274,7	143,0	341,8	229,3
5-Doğu Akdeniz 2	126,9 b	271,0	125,4	362,3	222,1
F	**	ÖD	ÖD	ÖD	ÖD
CV (%)	8,7	14,3	13,7	12,3	13,9
LSD	18,0				

Çizelge 3. 2018 ve 2019 Yılları Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Sonuçları(kg/da)

Çeşitler	Adana (Balcalı)		Adana (Doğankent)		Adana (Haciali)		Manisa	İzmir	Genel Ortalama
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2019	2018	
1-Jof	219,8	124,6	248,8	274,1	144,6	135,1	331,5	267,5	218,2 b
2-Carina	260,6	135,1	286,6	283,0	173,9	151,1	363,0	245,8	237,4 a
3-Bolero	272,9	127,0	282,6	272,9	174,3	127,0	372,0	274,3	237,9 a
4-Doğu Akdeniz 1	212,6	157,9	286,0	274,7	161,9	143,0	341,8	221,5	224,9 ab
5-Doğu Akdeniz 2	235,0	126,9	267,6	271,0	138,6	125,4	362,3	261,2	223,9 ab
F CV(%) LSD									ÖD 15,2

Grafik 1. 2018-2019 Yılları Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Grafiği

Çizelge 5a. 2018 Yılı Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	Çiçeklenme Gün Sayısı (gün)			Fizyolojik Olgunlaşma Gün Sayısı (gün)			Bitki Boyu (cm)				İlk Bakla Yüksekliği (cm)			
	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	İzmir	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	İzmir
1-Jof	46	62	67	123	127	138	98	88	89	66	43	42	42	25
2-Carina	48	60	64	123	127	138	83	76	77	50	34	37	37	18
3-Bolero	47	58	67	123	127	138	88	81	65	48	40	39	32	15
4-Doğu Akdeniz 1	50	64	67	123	127	138	90	97	78	70	44	44	38	21
5-Doğu Akdeniz 2	37	53	54	123	127	138	84	76	71	46	37	32	32	12

Çizelge 5b. 2018 Yılı Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	Bitkide Bakla Sayısı (adet)				Baklada Tane Sayısı (adet)				100 Tane Ağırlığı (g)			
	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	İzmir	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	İzmir	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	İzmir
1-Jof	32	27	25	43	5	6	5	6	13,0	14,8	15,9	15,8
2-Carina	33	27	28	37	5	6	5	6	14,0	18,1	17,6	15,9
3-Bolero	31	27	20	38	5	6	5	6	15,5	20,0	18,9	18,9
4-Doğu Akdeniz 1	38	25	27	40	3	4	3	4	18,0	20,3	20,0	16,8
5-Doğu Akdeniz 2	32	18	23	34	5	6	6	7	14,0	18,6	17,6	16,0

Çizelge 6a. 2019 Yılı Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	Çiçeklenme Gün Sayısı (gün)		Fizyolojik Olgunlaşma Gün Sayısı (gün)		Bitki Boyu (cm)				İlk Bakla Yüksekliği (cm)			
	Adana (Balcalı)	Adana (Hacıali)	Adana (Balcalı)	Adana (Hacıali)	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	Manisa	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	Manisa
1-Jof	92	90	108	104	94	99	78	98	43	44	31	28
2-Carina	91	89	107	102	78	88	52	94	43	33	23	30
3-Bolero	90	89	105	101	70	81	46	83	31	36	23	28
4-Doğu Akdeniz 1	90	89	106	102	127	119	121	123	50	55	49	42
5-Doğu Akdeniz 2	88	92	102	104	75	83	55	81	32	33	24	20

Çizelge 6b. 2019 Yılı Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri

Çeşitler	Bitkide Bakla Sayısı (adet)				Baklada Tane Sayısı (adet)			100 Tane Ağırlığı (g)			
	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	Manisa	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	Adana (Balcalı)	Adana (D.kent)	Adana (Hacıali)	Manisa
1-Jof	16	19	15	37	6	7	6	14,7	14,4	15,9	13,9
2-Carina	18	19	16	30	6	6	5	13,9	16,5	15,3	15,9
3-Bolero	20	21	15	36	5	6	5	16,6	17,1	15,5	15,3
4-Doğu Akdeniz 1	20	26	26	45	5	4	4	17,7	18,2	19,7	17,7
5-Doğu Akdeniz 2	15	22	14	30	6	7	6	15,0	17,1	15,0	16,3

Çizelge 7. 2018 Yılı Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Teknolojik Analiz Değerleri (Adana Balcalı)

Çeşitler	100 Tane Ağ. (g)	Yaş Ağırlık (g)	Su Alma Kapasitesi (g/tane)	Su indexi (%)	Kuru Hacim (ml)	Yaş Hacim (ml)	Şişme kapasitesi (ml/tane)	Şişme İndeksi (%)	Pişme Süresi (dak.)	Protein (%)
1-Jof	15,4	36,6	0,21	1,23	65	134	0,19	2,27	40	20,1
2-Carina	17,8	41,5	0,24	1,35	66	140	0,24	2,5	45	24,3
3-Bolero	19,6	44,5	0,25	1,22	68	142	0,24	2,33	51	25,6
4-Doğu Akdeniz 1	19,8	39,0	0,19	0,91	66	134	0,18	2,13	46	25,4
5-Doğu Akdeniz 2	19,0	44,0	0,25	1,26	67	141	0,24	2,41	54	26,5

Çizelge 8. 2019 Yılı Kışlık Ekim Bezelye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Teknolojik Analiz Değerleri (Adana Balcalı)

Çeşitler	100 Tane Ağ. (g)	Yaş Ağırlık (g)	Su Alma Kapasitesi (g/tane)	Su indexi (%)	Kuru Hacim (ml)	Yaş Hacim (ml)	Şişme kapasitesi (ml/tane)	Şişme İndeksi (%)	Pişme Süresi (dak.)	Protein (%)
1-Jof	15,7	37,4	0,22	1,40	63	135	0,22	2,69	47	26,3
2-Carina	17,9	42,5	0,25	1,34	66	140	0,24	2,50	53	24,7
3-Bolero	18,4	43,3	0,25	1,31	67	141	0,24	2,41	58	22,6
4-Doğu Akdeniz 1	19,9	39,6	0,20	1,05	66	137	0,21	2,31	40	23,6
5-Doğu Akdeniz 2	17,5	42,1	0,25	1,49	65	141	0,26	2,73	50	26,2